

‘We houden de veestapel in balans met de grond’

De familie Bredenoord is drukdoende met het Overijsselse landschap, de vele fruitboomgaarden en de zorg voor het Maas-Rijn-IJsselvee. Dit is een bijzonder ras dat van oudsher voorkomt op de vruchtbare gronden langs de grote rivieren.

De boerderij van de familie Bredenoord ligt tegen de rivier de IJssel aan, bij het dorp Welsum, afgeschermd door een brede, kronkelende dijk met prachtig uitzicht. Naast de boerderij uit 1849 staan op het erf meidoornhagen en knotwilgen in een hoogstamboomgaard, een type boomgaard met fruit die al in de Middeleeuwen gangbaar was bij kloosters en kastelen. “We zorgen goed voor de natuur en houden het typische Overijsselse landschap graag in stand”, zegt Evert Bredenoord, die samen met zijn vrouw Hetty en zoon Henk in de maatschap zit. Verder telt het gezin dochter Evelien, die werkzaam is in de jeugdzorg. “Als wij

een keer op pad gaan, neemt zij alle taken op zich”, zegt Hetty.

Geur van vers gras

Evert trad in 1983 toe tot het bedrijf van zijn vader en daar sloot Hetty zich bij aan toen ze in 1988 trouwden. “Wij kenden elkaar al van school”, zegt Hetty. “Zijn ouders waren op leeftijd. Door onze komst konden we hen in hun werk ontlasten. Ik kom zelf ook van de boerderij, mijn ouders zaten in de fruitteelt.” Het vak van melkveehouder werd Evert met de paplepel ingegoten en daar geniet hij nog dagelijks van. “Het mooie van ons vak is de veelzijdigheid. Je hebt veel taken; je bent dierenarts, voedingsdeskundige en boekhouder tegelijk. Ik

geniet ook van de jaargetijden. Als we in het voorjaar weer beginnen te maaien, snuif ik graag de lucht van vers gras op. Vanmorgen waren er nog vijf hazen in het weiland met elkaar aan het knokken. We zien ook ganzen langskomen. Maar die vinden we minder leuk, want die vreten het grasland kaal. Met het hoge water in de IJssel kunnen ze niet in de uiterwaarden terecht en komen ze bij ons grazen. Dat donkergroene, eiwitrijke gras vinden ze lekkerder dan het natuurgas in de uiterwaarden.”

‘Wij zijn enorme liefhebbers van Maas-Rijn-IJsselvee’

Luchtwaterinstallatie

Het bedrijf, sinds juni 2023 leverancier van Vreugdenhil, had in de tachtiger jaren dertig koeien, maar Evert en Hetty breidden dat aantal gestaag uit, eerst naar vijftig koeien. “Als je een of twee koeien erbij neemt, moet je ook een hectare grond erbij kopen. Zo zorg je ervoor dat de veestapel in balans blijft met de grond.” Na aankoop van meerdere hectares en kleine verbouwingen wilden ze een grotere stap vooruit maken door naar honderd koeien door te groeien. Dat was niet vanzelfsprekend, want het melkveebedrijf ligt pal naast een Natura2000-gebied van de IJssel. “Toch is het gelukt. We spraken op een beurs in Assen een bedrijf dat mensen zocht die wilden meewerken aan een proefopstelling van een luchtwaterinstallatie, die vervuilde lucht (ammoniak, fijnstof) uit de stal met een filter en waswater afvangt en de gezuiverde lucht weer naar buiten blaast. Dat was in die tijd gebruikelijk in de varkenshouderij, maar niet bij melkveehouders. Uiteindelijk hebben we de knoop doorgehakt en de installatie aangeschaft. We hebben daarnaast een dichte vloer waar de dikke en de dunne mest van elkaar worden gescheiden. We gingen van 13 kg ammoniak per

Henk Bredenoord reinigt de sappmobiel

koe naar 2,3 kg ammoniak per koe. Zo konden we toch groeien naar zo’n tachtig koeien nu.”

Maas-Rijn-IJsselvee

Dat zijn geen doorsnee koeien, maar Maas-Rijn-IJsselvee. De opa van Evert fokte al MRIJ en dat is van vader op zoon voortgezet. “Wij zijn enorme liefhebbers van dit ras”, zegt Evert. Het is een sterke, zelfredzame koe, met een goede vruchtbaarheid en een lange levensduur. Met 7000 liter per jaar produceren ze minder dan Holsteinkoeien, maar het ras is economisch makkelijk rendabel te maken. “Ze hebben weinig krachtvoer nodig en kunnen met ruwvoer melk van goede kwaliteit maken met een hoog vet- en eiwitgehalte. Ze hebben weinig klauwproblemen en een mak karakter.” Een van de koeien, Annabel 1, wist deze zomer een mijlpaal te bereiken met een productie van 100.000 liter. “Dat is bijzonder voor een ras met een lagere melkproductie. Maar deze koe is dan ook 17 jaar”, zegt Hetty.

Welsumse sappemobiel

In 2014 trad Henk op 22-jarige leeftijd toe tot de maatschap. “Ik vond het altijd al leuk om op de boerderij mee te helpen en na een agrarische opleiding ben ik in het bedrijf gestapt.” Hij hielp mee aan de bouw van de nieuwe stal, die hij en zijn vader samen met enkele zzp’ers en met advies van een bouwonderneming in 2014 bouwde. Daarnaast is Henk vier dagen in de week werkzaam in de bouw bij een aannemer. Henk heeft daarnaast nog een andere neven-activiteit: de Welsumse sappemobiel. Van augustus tot half oktober gaat hij met zijn neef regelmatig op pad met een sappempers-machine.

Cijfers

80 koeien
en **50** stuks
jongvee

44,8 ha
grasland
waarvan **10 ha**
in pacht

6 ha
mais

3 ha
tarwe

1,2 ha
voederbieten

Celgetal:
204

Kiemgetal:
7

Aantal MRIJ
in Nederland:
9700

Particulieren met fruitboomgaarden kunnen hun oogst met appels en peren tot sap laten persen. Het sap wordt in de machine op tachtig graden gepasteuriseerd en afgevuld in een drie- of vijfliterverpakking. “De sappenpers was van onze buurman. Toen hij 70 werd, hebben we de machine overgenomen en persen we het fruit op verschillende locaties. We persen ook sap voor de Voedselbank. Zij krijgen jaarlijks wel drie ton aan appels en peren van fruittelers. Ze kiezen voor de drieliterpakken omdat ze die onder meer mensen kunnen verdelen.”

‘We persen fruit op verschillende locaties’

Handen wassen

Henk (32) moet nog even wachten totdat hij de boerderij overneemt, want Evert en Hetty, beiden 62 jaar, zijn nog niet van plan om te stoppen. “Wij gaan nog wel vijf jaar door.” Henk ziet een goede toekomst voor zich met het melkveebedrijf, maar wil ook investeren. “We moeten onze aandacht nu verdelen over twee stallen en dat betekent veel kruiwagenwerk van de ene naar de andere stal. Liefst wil ik een aanbouw aan de nieuwe stal bouwen, waardoor ik efficiënter kan werken.”

Waar Henk weinig aan kan veranderen is het hoge water van de IJssel. Eind januari staan de uiterwaarden vol met plassen water. Bij deze waterstand stroomt het rivierwater onder de dijk door naar het grasland. Op die plekken kunnen de koeien dan niet grazen. “Daar leer je mee leven, we zijn eraan gewend”, zegt Hetty. “Als het water maar ietsje hoger komt, dan staat er al in de krant dat Nederland overstroomt. In de tijd dat mijn vader en moeder op de boerderij werkten, lag de dijk nog wat lager. Ze konden ieder jaar de handen boven aan de dijk wassen, vertelden ze mij eens.”